

แนวทฤษฎีไวยากรณ์ปริวรรตและคำจำกัดความของกาล

3.1 แนวทฤษฎีไวยากรณ์ปริวรรต

เนื่องจากผู้เขียนจะใช้ทฤษฎีไวยากรณ์ปริวรรตของ โนม ชอมสกี (Noam Chomsky) เป็นหลักในการวิเคราะห์ปัจจุบันกาลของภาษาทั้งสอง จึงจะกล่าวหลักการของทฤษฎีไวยากรณ์ปริวรรตเพื่อเป็นบทนำไปสู่การอธิบายถึงลักษณะทั่วไปของประโยคทั้งในภาษาอังกฤษและภาษาไทย

3.1.1 องค์ประกอบของภาษาตามทฤษฎีไวยากรณ์ปริวรรต

โนม ชอมสกี นักภาษาศาสตร์ไวยากรณ์ปริวรรตมีแนวความคิดว่าไวยากรณ์ควร จะอธิบายความรู้ภาษา (Competence) ของผู้พูดผู้ฟังได้ ไวยากรณ์ของภาษาตามทฤษฎีนี้ จะต้องสามารถผลิตประโยคได้ทุกประโยคในภาษา และประโยคที่ผลิตออกมานี้จะต้องถูก ไวยากรณ์เสมอ

องค์ประกอบของไวยากรณ์นี้มีอยู่ 3 ส่วน คือ องค์ประกอบทางวากยสัมพันธ์ (Syntactic component) องค์ประกอบทางเสียง (Phonological component) และองค์ประกอบทางความหมาย (Semantic component)

3.1.1.1 องค์ประกอบทางวากยสัมพันธ์

องค์ประกอบนี้เป็นองค์ประกอบเริ่มต้น และเป็นองค์ประกอบที่ให้ข้อมูลแก่องค์ ประกอบอื่น ๆ คือ องค์ประกอบทางเสียงและความหมาย องค์ประกอบทางวากยสัมพันธ์ นี้แบ่งออกได้เป็น 2 องค์ประกอบย่อย คือ องค์ประกอบย่อยพื้นฐาน (Base subcomponent) และองค์ประกอบย่อยปริวรรต (Transformational subcomponent)

ในองค์ประกอบย่อยพื้นฐานจะมีส่วนประกอบ 2 ส่วน คือ กฎโครงสร้างวลี (Phrase structure rules) และรายการศัพท์ (Lexicon)

กฎโครงสร้างวลีมีหน้าที่ผลิตโครงสร้างลึกลับของประโยคที่มีอยู่ในภาษาทั้งหมด และในขณะที่เดียวกันกับบอกลักษณะส่วนประกอบและความสัมพันธ์ของส่วนประกอบของประโยค

ด้วย กฎชนิดนี้จะมีลักษณะเป็นแบบ กฎเขียนไค้ใหม่ (Rewriting rule) กล่าวคือ สัญลักษณ์ทางคานซ้ายของกฎจะเขียนใหม่ไค้เป็นสัญลักษณ์ทางคานขวา โดยมีเครื่องหมาย $\rightarrow$ เป็นเครื่องหมายแสดงว่าเขียนไค้ใหม่ เช่น $a \rightarrow z/x-y$ ซึ่งอ่านไค้ว่า a เขียนไค้ใหม่เป็น z ถ้า a อยู่ระหว่าง x และ y

ส่วนในรายการศัพท์จะมีค่าศัพท์บรรจุอยู่ แต่ละรายการจะระบุลักษณะทางเสียง (Phonological features) ลักษณะทางวากยสัมพันธ์ (Syntactic features) และลักษณะทางความหมาย (Semantic features)

โครงสร้างประโยคที่ไค้จากองค์ประกอบย่อยพื้นฐานนี้ คือ โครงสร้างลึกของประโยค (Deep structure) ซึ่งจะต้องผ่านเข้าสู่องค์ประกอบย่อยส่วนที่สองคือองค์ประกอบย่อยปริวรรต ซึ่งในองค์ประกอบนี้จะประกอบด้วยกฎการปริวรรตต่าง ๆ ที่จะเปลี่ยนโครงสร้างจากโครงสร้างลึกมาสู่โครงสร้างผิว (Surface structure)

3.1.1.2 องค์ประกอบทางเสียง

องค์ประกอบนี้จะกำหนดการออกเสียงของประโยคในโครงสร้างผิว โดยการใชกฎ 2 ประเภท ดังนี้ คือ กฎการออกเสียง (Phonological rules) และกฎเติมลักษณะทางเสียง (Redundancy rules)

กฎการออกเสียงเป็นกฎที่บอกการเปลี่ยนแปลงทางเสียง ลักษณะของกฎประเภทนี้อาจจะเพิ่ม ลบ หรือเปลี่ยนลักษณะทางเสียงไค้ ส่วนกฎการเติมลักษณะทางเสียงเป็นกฎที่เติมลักษณะต่าง ๆ ทางเสียงให้ครบเพื่อที่จะออกเสียงไค้ได้อย่างถูกต้อง ทั้งนี้เพราะลักษณะทางเสียงที่ไค้ระบุไว้ในรายการศัพท์นั้นมีแต่ลักษณะทางเสียงที่สำคัญเท่านั้น (Distinctive features) ซึ่งยังไม่สามารถออกเสียงไค้ถูกต้อง ดังนั้นโครงสร้างผิวที่ผ่านเข้าสู่องค์ประกอบทางเสียงจะต้องผ่านกฎการออกเสียงและกฎเติมลักษณะทางเสียง

¹ดูรายละเอียดเกี่ยวกับกฎการออกเสียงไค้ในหน้า 47-51 ที่ไค้อธิบายถึงกฎการออกเสียงที่เกี่ยวข้องกับคำกริยาในรูปปัจจุบันกาล.

เสียก่อนจึงจะออกเสียงในภาษาไทยอย่างสมบูรณ์ที่ใช้สื่อสารกันได้

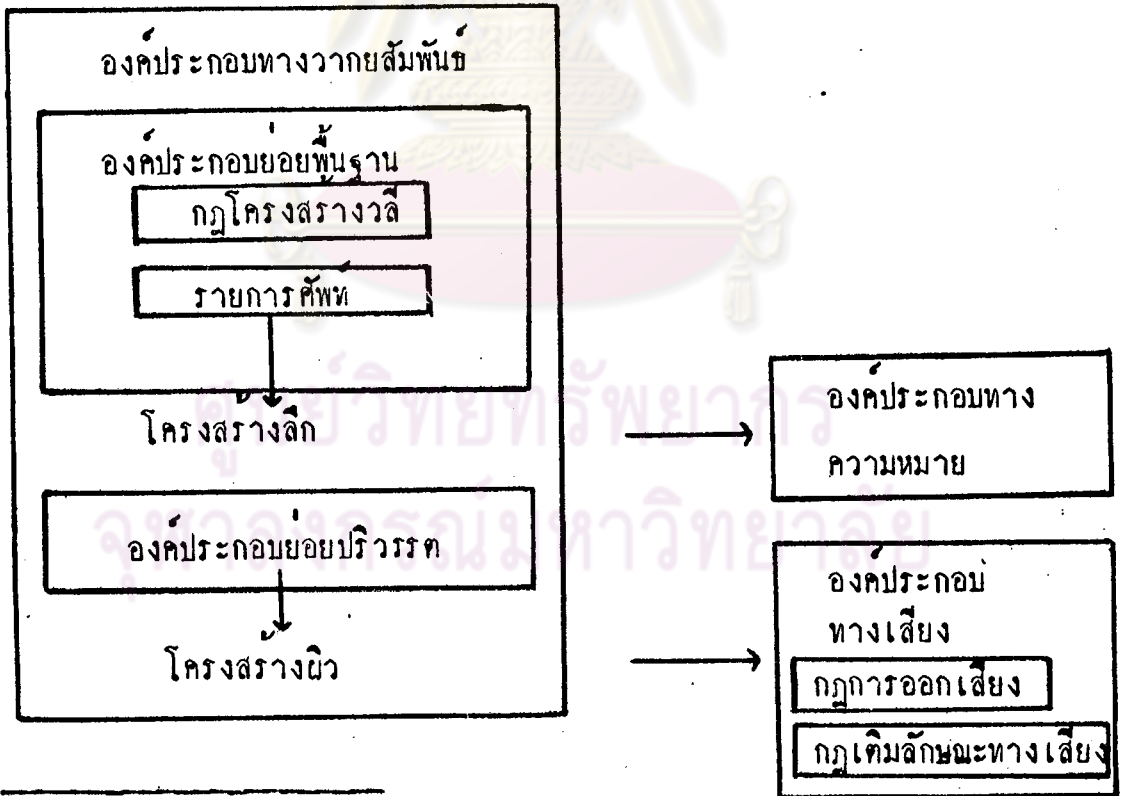
3.1.1.3 องค์ประกอบทางความหมาย

องค์ประกอบส่วนนี้จะเป็นส่วนนี้จะ เป็นส่วนที่กำหนดความหมายของประโยคใน ระดับโครงสร้างเล็ก กล่าวคือ โครงสร้างเล็กของประโยคที่ได้มาจากกฎโครงสร้างวลี และรายการศัพท์นั้นจะเป็นข้อมูลที่เข้าสู่องค์ประกอบทางความหมาย ซึ่งองค์ประกอบทาง ความหมายนี้จะตีความและให้ความหมายแก่โครงสร้างนั้น

องค์ประกอบต่าง ๆ ในไวยากรณ์ของทฤษฎีปริวรรตนี้สามารถเขียนเป็นแผนภูมิ¹ ได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 1

องค์ประกอบในไวยากรณ์ปริวรรต

¹แผนภูมินี้คัดแปลงมาจากของ John Lyons, New Horizons in Linguistics (Aylesbury, Bucks : Hazell Watson & Viney Ltd., 1971), p. 125.

3.1.2¹ กฎโครงสร้างวลีในภาษาอังกฤษ

ตามทฤษฎีไวยากรณ์ปริวรรต ซอมสกี ได้เสนอกฎโครงสร้างวลีในภาษาอังกฤษ

ไว้ดังนี้¹ คือ

- (i) S $\longrightarrow$ NP Predicate-Phrase
- (ii) Predicate-Phrase $\longrightarrow$ Aux VP (Place)(Time)
- (iii) VP $\longrightarrow$ { Copula^P Predicate^V }
 { (NP)(Prep-Phrase)(Prep-Phrase) }
 { (Manner) }
 { S' }
 { Predicate }
- (iv) Predicate $\longrightarrow$ { Adjective }
 { (like) Predicate-Nominal }
- (v) Prep-Phrase $\longrightarrow$ Direction, Duration, Place, Frequency etc.
- (vi) V $\longrightarrow$ CS
- (vii) NP $\longrightarrow$ (Det) N (S')
- (viii) N $\longrightarrow$ CS
- (ix) [+Det ___] $\longrightarrow$ [± Count]
- (x) [+Count] $\longrightarrow$ [± Animate]
- (xi) [+N, + ___] $\longrightarrow$ [± Animate]
- (xii) [+Animate] $\longrightarrow$ [± Human]
- (xiii) [-Count] $\longrightarrow$ [± Abstract]
- (xiv) [+v] $\longrightarrow$ CS/ α Aux ___ (Det β) } Where α is an N
- (xv) Adjective $\longrightarrow$ CS/ α ___ } and β is an N
- (xvi) Aux $\longrightarrow$ Tense (M) (Aspect)
- (xvii) Det $\longrightarrow$ (Pre-Article) of Article (post-Article)
- (xviii) Article $\longrightarrow$ [± Definite]

¹Noam Chomsky, Aspects of the Theory of Syntax. (Cambridge; Massachusetts, 1965), p. 107.

จากกฎโครงสร้างวลีข้างต้นนี้ผู้เขียนจะขออธิบายรายละเอียดของกฎแต่ละกฎที่สัมพันธ์กับกริยาวลีเท่านั้น คือ กฎ (i) (ii) (iii) (iv) (xvi) กฎเหล่านี้จะเป็นกฎแบบที่เรียกว่ากฎแตกกิ่ง (Branching rules)

3.1.2.1 การแจงกฎโครงสร้างวลี

กฎแตกกิ่งที่ (i) (ii) (iii) (iv) (xvi) จะให้สัญลักษณ์ใหม่ทางด้านขวาของกฎเสมอ ซึ่งจะเห็นได้จากการแจงกฎดังต่อไปนี้ คือ

กฎ (i) ประโยคจะเขียนใหม่ได้เป็น นามวลี และภาคแสดง-วลี โดยจะต้องเรียงตามลำดับที่ปรากฏในกฎ คือ นามวลี จะปรากฏในประโยคก่อนภาคแสดง-วลี และมีหน้าที่ทางไวยากรณ์เป็นประธานของประโยค

กฎ (ii) ภาคแสดง-วลี เขียนใหม่ได้เป็น หน่วยช่วยกริยา, กริยาวลี, วิเศษณ์วลีบอกสถานที่ และวิเศษณ์วลีบอกเวลา ซึ่งสองหน่วยหลังเป็นหน่วยที่เลือกได้ กล่าวคือ อาจจะปรากฏหรือไม่ปรากฏในประโยค และอาจปรากฏในประโยคเพียงหน่วยใดหน่วยหนึ่งหรือทั้งสองหน่วยได้ ส่วนหน่วยช่วยกริยาและกริยาวลีนั้นเป็นหน่วยที่บังคับในประโยค ซึ่งจะต้องปรากฏในประโยคเสมอ

กฎ (iii) กริยาวลี สามารถเขียนใหม่ได้เป็นโครงสร้างถึง 15 โครงสร้าง ดังนี้ คือ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำกริยา "เป็น" ¹	ภาคแสดง
คำกริยา	
คำกริยา	นามวลี
คำกริยา	บุพบทวลี
คำกริยา	นามวลี บุพบทวลี
กริยาวลี	
คำกริยา	บุพบทวลี บุพบทวลี
คำกริยา	นามวลี บุพบทวลี บุพบทวลี
คำกริยา	อาการ
คำกริยา	นามวลี อาการ
คำกริยา	บุพบทวลี อาการ
คำกริยา	นามวลี บุพบทวลี อาการ
คำกริยา	บุพบทวลี บุพบทวลี อาการ
คำกริยา	นามวลี บุพบทวลี บุพบทวลี อาการ
คำกริยา	ประโยคย่อย
คำกริยา	ภาคแสดง

กฎ (1v) ภาคแสดง จะเขียนใหม่ได้เป็นคำคุณศัพท์ หรือ (like) กับภาคแสดง-นาม กฎนี้เมื่อใช้กับกฎ (111) คือ กริยาวลี ซึ่งมีภาคแสดงปรากฏอยู่ในโครงสร้างแล้ว ภาคแสดงนั้นก็กระจายออกเป็นแบบย่อยตามลักษณะของกฎ (1v) ดังนี้คือ

ในโครงสร้างของกริยาวลีใน กฎ (111) ซึ่งปรากฏว่ามีภาคแสดงอยู่ 2 โครงสร้าง คือ

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{คำกริยา "เป็น" ภาคแสดง} \\ \text{คำกริยา ภาคแสดง} \end{array} \right\}$$

¹คำกริยา "เป็น" ในภาษาอังกฤษได้แก่ Verb to be และคำกริยาเช่น seem, like, become เหล่านี้เป็นต้น.

ดังนั้นเมื่อใช้กฎ (iv) ที่ว่า ภาคแสดงจะเขียนใหม่ได้เป็นโครงสร้างทั้ง 3 แบบ คือ

คำคุณศัพท์	}
ภาคแสดง-นาม	
like ภาคแสดง-นาม	

โครงสร้างของกริยาวลีจะเพิ่มขึ้นอีก ดังนี้ คือ

คำกริยาเฉพาะ "เป็น"	คำคุณศัพท์	}
คำกริยาเฉพาะ "เป็น"	ภาคแสดง-นาม	
คำกริยาเฉพาะ "เป็น"	like ภาคแสดง-นาม	
คำกริยา	คำคุณศัพท์	
คำกริยา	ภาคแสดง-นาม	
คำกริยา	like ภาคแสดง-นาม	

ดังนั้นโครงสร้างกริยาวลีทั้งหมดที่ได้จากการแจกกฎ (iii) และกฎ (iv) จะมีถึง 19 โครงสร้าง

กฎ (xvi) หน่วยช่วยกริยา จะเขียนได้ใหม่เป็น กาล คำกริยาช่วยและการณ์ลักษณะ การณ์ลักษณะจะปรากฏเป็นหน่วยที่เลือกได้ในขณะที่กาลปรากฏเป็นหน่วยที่บังคับในประโยค ดังนั้นจากกฎนี้เราสามารถเขียนโครงสร้างของหน่วยช่วยกริยาได้ 4 แบบ คือ

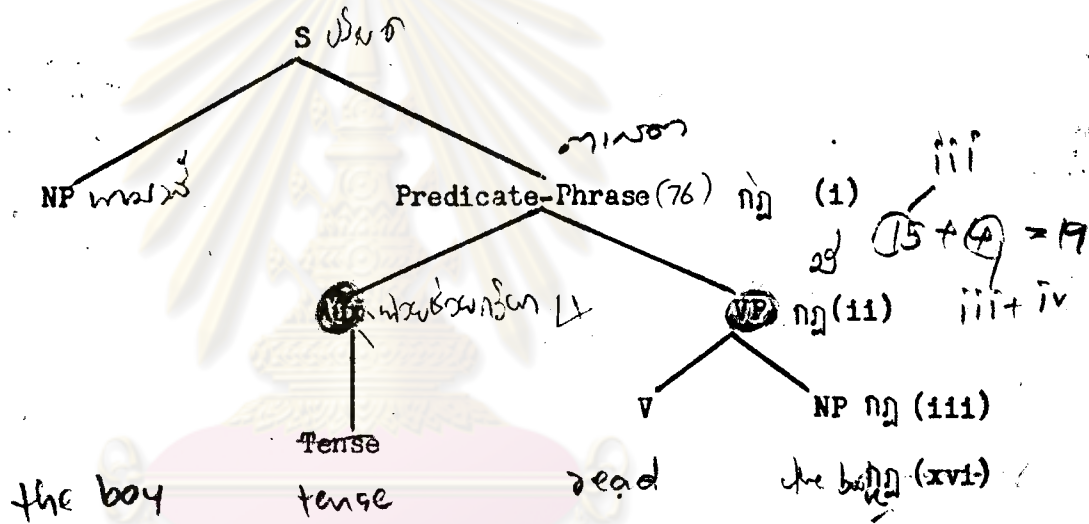
กาล	}
กาล คำกริยาช่วย	
กาล การณ์ลักษณะ	
กาล คำกริยาช่วย การณ์ลักษณะ	

จากกฎ (ii) จะเห็นได้ว่า กริยาวลีจะปรากฏอยู่หลังหน่วยช่วยกริยาเสมอ และทั้งสองหน่วยเป็นหน่วยบังคับในประโยค ดังนั้นเมื่อหน่วยช่วยกริยาสามารถแจกออกเป็น

โครงสร้างได้ 4 โครงสร้างข้างในกฎ (xvi) และหน่วยกริยาวลีแข็งเป็นโครงสร้างได้ 19 โครงสร้าง (รวมโครงสร้างของกริยาวลีและภาคแสดง) จึงแสดงให้เห็นว่าภาคแสดง- วลีในภาษาอังกฤษอาจมีโครงสร้างได้ถึง 76 โครงสร้าง (รวมโครงสร้างของกริยาวลี และหน่วยช่วยกริยาทั้งหมด)

แผนภูมิต่อไปนี้แสดงโครงสร้างประโยคที่ได้จากการแจกกฎแตกกิ่งอย่างชัดเจน

แผนภูมิที่ ② *เช่นเดียวกับ ๑๖๖ ของหน้า ๑๖๖ แล้วจากในกฎ*
แผนภูมิต้นไม้ที่ได้จากการใช้กฎ (i), (ii), (iii) และ (xvi)

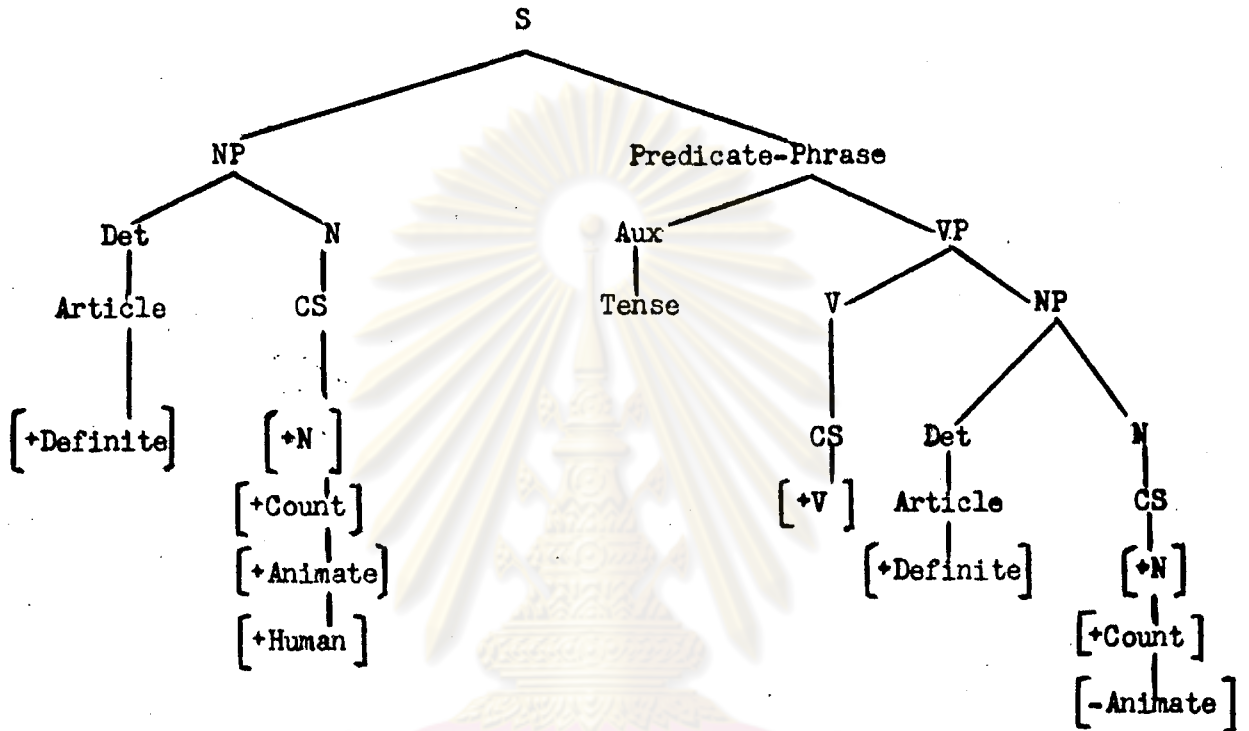

นอกจากนี้ ซอมสกี ยังได้ให้กฎอีกประเภทหนึ่ง คือ กฎที่เรียกว่า กฎแยกย่อยของ หน่วยไวยากรณ์ (Subcategorization rules) ซึ่งเป็นกฎที่นำอรรถลักษณะเข้าไปใส่ใน หน่วยไวยากรณ์ อรรถลักษณะดังกล่าวได้แก่ นับได้ มีชีวิต มนุษย์ นามกรรม เป็นต้น โครงสร้างประโยคภาษาอังกฤษที่ได้จากการใช้กฎโครงสร้างวลีที่ (i)-(xviii) จะแสดงให้เห็นในแผนภูมิต่อไปนี้ คือ

แผนภูมิที่ 3

แผนภูมิต้นไม้ที่ได้จากการใช้กฎ (i)-(xviii)

3.1.2.2 การใส่คำศัพท์

กฎโครงสร้างวลีที่ปรากฏในองค์ประกอบย่อยพื้นฐานนี้จะผลิตโครงสร้างประโยค
รองสุดท้าย (Preterminal derivational string) ซึ่งเมื่อใส่คำศัพท์เข้าไปจึง
จะเป็นโครงสร้างประโยคสุดท้าย (Terminal derivational string) ก่อนที่จะใช้
กฎการ परिवรรตซึ่งอยู่ในองค์ประกอบย่อยส่วนที่สองต่อไป

จากแผนภูมิที่ 3 นี้จะเห็นได้ว่าปลายกิ่งของแผนภูมิต้นไม้นี้แสดงลักษณะอรรถ-
วากยสัมพันธ์ และยังไม่ใส่คำศัพท์ ปัญหาจึงอยู่ที่ว่าจะมีวิธีการอย่างไรที่จะนำคำศัพท์
เข้าไปใส่ในโครงสร้างประโยครองสุดท้ายนี้ได้

ตั้งที่ได้ทราบแล้วว่าในรายการศัพท์แต่ละรายการจะระบุลักษณะทางอรรถ-
วากยสัมพันธ์และลักษณะทางเสียงไว้ ฉะนั้นถ้าลักษณะของรายการศัพท์กับลักษณะอรรถ-
วากยสัมพันธ์

ซึ่งปรากฏอยู่ที่ปลายกิ่งของแผนภูมิที่ 3 ไม่ซัดกันก็จะมีวิธีการที่จะนำคำศัพท์เข้าไปใส่ได้ โดยการใชกฎการเติมคำศัพท์ (lexical rule) ที่ขอมสกีได้ให้ไว้ดังนี้คือ "If Q is a complex symbol of a preterminal string and (D,C) is a lexical entry, where C is not distinct from Q , then Q can be replaced by D "¹

ซึ่งสรุปความได้ว่าถ้า Q คือสัญลักษณ์รวมของโครงรูปประโยครองสุดท้ายที่ปรากฏอยู่ที่ปลายกิ่งของแผนภูมิต้นไม้ และ (D,C) คือรายการคำศัพท์ ซึ่งมี C (ลักษณะทางอรรถ-วากยสัมพันธ์) ที่ไม่ต่างจาก Q แล้ว Q จะถูกแทนที่ด้วย D (ลักษณะทางเสียง)

ดังเช่นในรายการศัพท์มีคำว่า boy, book และ read ซึ่งมีส่วนประกอบ 2 ส่วน คือ D และ C ดังนี้

D	C
(boy, ²	[+N, +Det —, +Count, +Animate, +Human,...])
(book,	[+N, +Det —, +Count, -Animate,...])
(read,	[+V, +—NI, +[-Abstract] Aux ___ Det [-Animate]...])

จะเห็นว่า ลักษณะทางอรรถ-วากยสัมพันธ์ในรายการศัพท์ (คือ C) จะตรงกับลักษณะ-วากยสัมพันธ์ที่ปลายกิ่งของแผนภูมิที่ 3 ซึ่งเรียกว่าโครงรูปประโยครองสุดท้าย เมื่อเป็นเช่นนี้ก็สามารถนำเอาส่วนที่เป็น D เข้าไปแทนที่สัญลักษณ์ต่าง ๆ ในโครงรูปประโยครองสุดท้ายได้ตามกฎการเติมคำศัพท์ที่ได้อธิบายไว้ข้างต้น

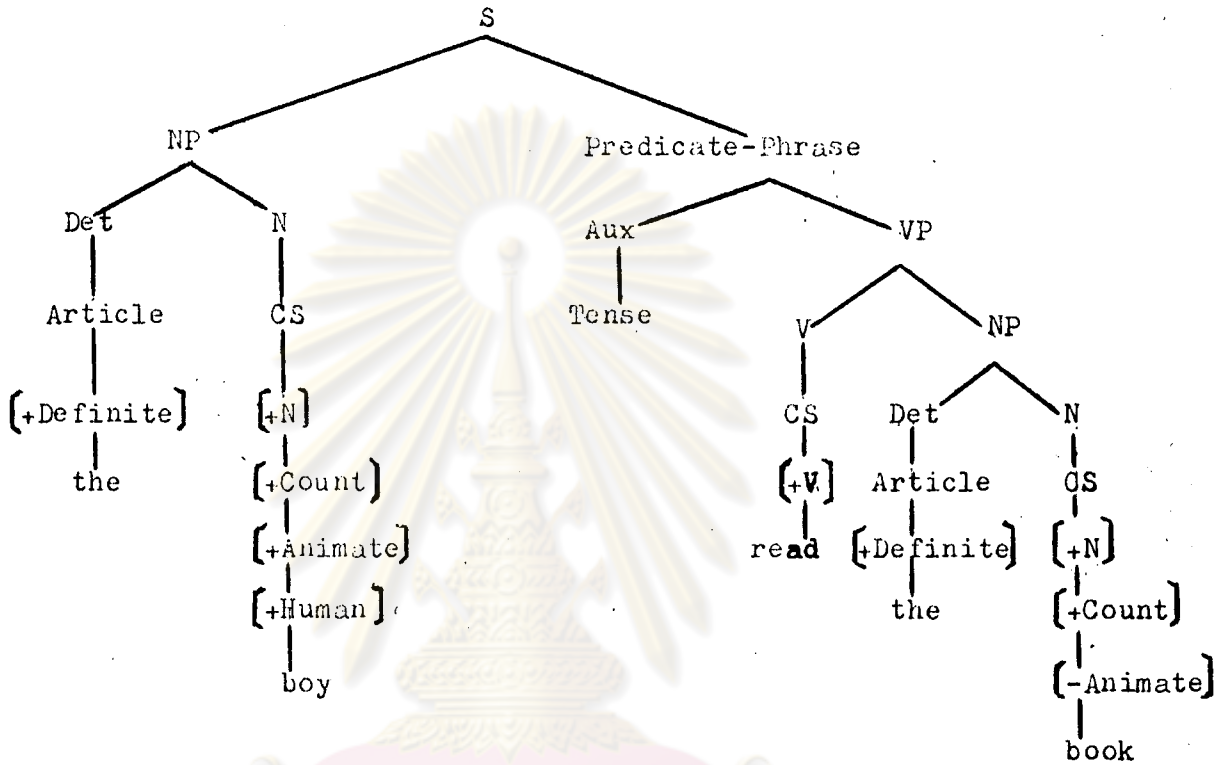
โครงรูปประโยครองสุดท้ายที่ใส่คำศัพท์แล้วจะมีลักษณะดังแผนภูมิที่ 4

¹ Noam Chomsky, Aspect..., p. 84, 108-109.

² คำว่า boy, book และ read นั้นเป็นลักษณะทางเสียงที่ปรากฏในรายการศัพท์ คือ [bɔi], [bʊk] และ [riid] แต่เพื่อความสะดวกจึงใช้เป็นตัวเขียนแทนที่จะใช้เป็นตัวอักษร.

แผนภูมิที่ 4

โครงสร้างประโยคภาษาอังกฤษที่ใส่คำศัพท์แล้ว

3.1.3 กฎโครงสร้างวลีในภาษาไทย

เมื่อนำทฤษฎีไวยากรณ์ปริวรรตของ ซอมสกี มาใช้วิเคราะห์ประโยคภาษาไทย จะได้กฎโครงสร้างวลีบางส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กำลังศึกษา ดังนี้

- (i) S → NP Predicate-Phrase.
- (ii) Predicate-Phrase → (Aux₁) VP (Aux₂) (Place) (Time)
- (iii) VP → V { (NP) (Prep-Phrase) (Prep-Phrase) (Manner) s' }
- (iv) Prep-Phrase → Direction, Duration, Place, Frequency, etc.
- (v) NP → N

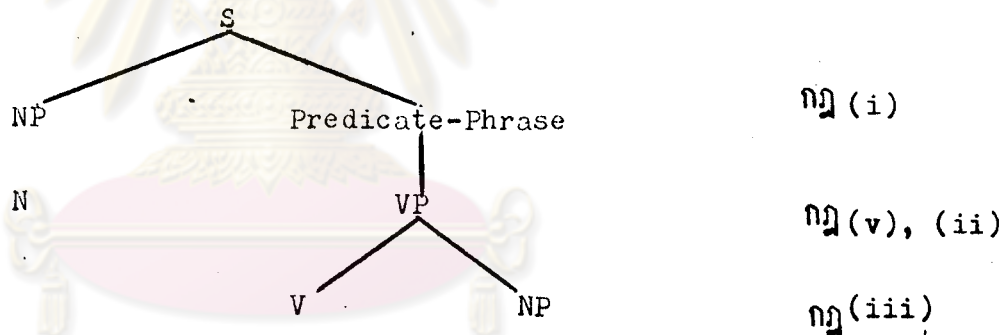
ในกฎโครงสร้างวลี หน่วยบางหน่วยเช่น นามวลี เป็นหน่วยที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับเรื่องของกาลในภาษาไทยก็จะไม่แสดงรายละเอียดไว้ เพียงแต่อธิบายกฎไว้ว่านามวลีเขียนใหม่ได้เป็นคำนามและอื่น ๆ ดังในกฎ (๗) ส่วนเรื่องของกาลในภาษาไทยซึ่งปรากฏอยู่ในภาคแสดง - วลีนั้นจะอธิบายรายละเอียดในบทที่ 4 เรื่องกาลในภาษาไทย

ส่วนวิธีการแจกกฎและการใส่คำศัพท์จะมีลักษณะเช่นเดียวกับที่ได้อธิบายไว้แล้วในภาษาอังกฤษ

โครงรูปประโยคภาษาไทยที่ได้จากการใช้กฎโครงสร้างวลีจะแสดงให้เห็นในแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 5

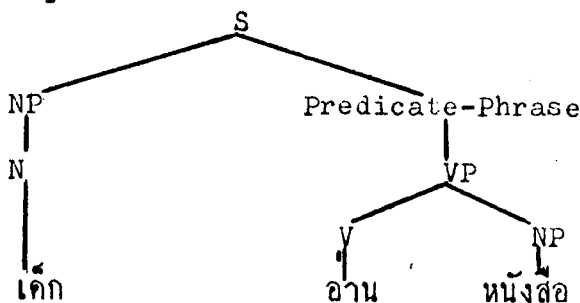
แผนภูมิต้นไม้ที่ได้จากการใช้กฎ (i), (ii), (iii), (v)

แผนภูมิที่ 5 แสดงโครงรูปประโยคภาษาไทยที่ได้จากการใช้กฎโครงสร้างวลีที่ (i), (ii), (iii), (v) และเมื่อใส่คำศัพท์แล้วจะได้โครงรูปประโยคดังต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 6

โครงรูปประโยคภาษาไทยที่ใส่คำศัพท์แล้ว

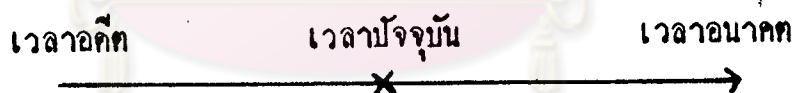
3.2 คำจำกัดความของกาล

ในการศึกษาปัจจุบันกาลนั้นจะต้องศึกษาเรื่องกาล (Tense) เวลา (Time) และการผันลักษณะ (Aspect) ควบคู่กันไป เพราะเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้มีความสัมพันธ์กัน ทั้งสิ้น ดังนั้นผู้เขียนจะอธิบายและให้คำจำกัดความของเรื่องเหล่านี้ตามลำดับ คือ เวลา กาล การผันลักษณะ และปัจจุบันกาล

3.2.1 เวลา (Time)

เวลาหมายถึงเวลาที่เหตุการณ์หนึ่ง ๆ เกิดขึ้น เวลาเป็นแนวความคิดสากล (Universal concept) กล่าวคือมนุษย์ทุกชาติทุกภาษาจะมีความคิดเรื่องเวลาเช่นเดียวกัน จีน มาลสตรอม (Jean Malstrom) และแจนีส ลี (Janice Lee) ได้กล่าวถึงเวลาไว้ว่า "เวลาเป็นเรื่องที่อยู่นอกเหนือไปจากไวยากรณ์ของภาษา คือเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับโลกของนาฬิกา ปฏิทิน และหมายกำหนดการต่าง ๆ"¹

เวลาอาจแบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ เวลาอดีต เวลาปัจจุบัน และเวลาอนาคต ก็จะแสดงให้เห็นได้ในรูปของเส้นตรงมิติเดียว ดังนี้คือ

นอกจากนี้เวลาอาจแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ เวลาอดีต และเวลาอนาคต โดยใช้เวลาปัจจุบันแบ่งเวลาทั้งสองออกจากกัน²

¹Jean Malstrom and Janice Lee, Teaching English Linguistically Principles & Practices for High School (New York : Meredith Corporation, 1971), p. 168.

²Otto Jespersen, A Modern English Grammar On Historical Principles (London : George Allen & Unwin Ltd., 1965), p. 1.

"เวลา" ที่กล่าวถึงข้างต้นนี้จะแสดงออกมาในภาษาใดด้วยหน่วยทางไวยากรณ์ที่เรียกว่า "กาล" หรือคั้งที่แรนคอล์ฟ เควิก¹ (Randolph Quirk) ได้กล่าวไว้ว่า "ในการใช้ภาษาของเรานั้น อาจถึงหน่วยที่อยู่นอกภาษาคือ เวลา ได้ด้วยหน่วยไวยากรณ์ในภาษาคือ กาล"

3.2.2 กาล (Tense)

กาล คือ ศัพท์เฉพาะทางไวยากรณ์ซึ่งหมายถึงวิธีการทางภาษาที่ใช้แสดงเวลาที่เหตุการณ์ต่าง ๆ เกิดขึ้น ซึ่งมีความสัมพันธ์กับเวลาที่ผู้พูดพูดเสมอ กล่าวคือ ถ้าหมายถึงเวลาที่มีเหตุการณ์เกิดขึ้นก่อนเวลาที่ผู้พูดพูดก็จะเรียกว่า อดีตกาล ถ้าหมายถึงเวลาที่เกิดขึ้นหลังจากที่ผู้พูดพูดก็จะเรียกว่า อนาคตกาล คือ เหตุการณ์ยังไม่เกิดในขณะที่พูด เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนั้น ในภาษาต่าง ๆ จะแสดงด้วยคำกริยา

วิธีการทางภาษาที่ใช้แสดงเวลาที่เหตุการณ์เกิดขึ้นนี้จะแตกต่างกันไปตามลักษณะของไวยากรณ์แต่ละภาษา คือ อาจจะมีวิธีการแสดงกาลออกมาในรูปของการ เปลี่ยนแปลงรูปคำกริยาดังในภาษาอังกฤษ

ตัวอย่าง

He likes ice - cream.

ปัจจัย -s ท้ายคำกริยาแสดงปัจจุบันกาล

He liked ice - cream.

ปัจจัย -ed ท้ายคำกริยาแสดงอดีตกาล

หรืออาจจะมีวิธีการแสดงกาลในรูปของการ เพิ่มคำ เข้ากับคำกริยาหรืออาศัย
ปรับพยางค์การณดั่งในภาษาไทยก็ได้

¹ Randolph Quirk and others, A Grammar of Contemporary English (London : Longman Group Ltd., 1972), p. 84.

ตัวอย่าง

เขาอ่านหนังสืออยู่ตอนนี้

วิเศษณ์วลีบอกเวลา "ตอนนี้" แสดงปัจจุบันกาล

เขาอ่านหนังสืออยู่

ในประโยคนี้จะมีปริบทสถานการณ์ปัจจุบันควบคุมอยู่เพื่อแสดงให้รู้ว่าเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน คือเกิดขึ้นในขณะที่ผู้พูดพูด กล่าวคือ ผู้พูดจะพูดประโยคนี้ออกมาเมื่อเห็นเขาอ่านหนังสืออยู่ หรือเป็นประโยคคำตอบของประโยคคำถามที่ว่า "เขาทำอะไรอยู่" ซึ่งผู้พูดและผู้ฟังจะทราบได้ว่าเป็นเหตุการณ์ปัจจุบันเพราะอาศัยปริบทสถานการณ์

ถึงแม้ว่า "กาล" และ "เวลา" จะมีความสัมพันธ์กันดังได้กล่าวมาแล้วก็ตาม แต่ก็ควรที่แยกความคิดเกี่ยวกับเรื่องทั้งสองออกจากกัน ทั้งนี้เพราะเรื่องของกาลเป็นเรื่องทางไวยากรณ์ (grammatical) แต่เรื่องของเวลาเป็นเรื่องของความหมาย (notional)¹ ดังนั้นรูปทางไวยากรณ์อาจจะตรงหรือไม่ตรงกับความหมายได้ดังเช่นในประโยคภาษาอังกฤษต่อไปนี้ คือ

ประเภทที่ 1 รูปทางไวยากรณ์ตรงกับความหมาย

ตัวอย่าง

He walks to work.

รูปคำกริยา แสดง ปัจจุบันกาล

ความหมาย แสดง เวลาปัจจุบัน

He walked to work.

รูปคำกริยา แสดง อดีตกาล

ความหมาย แสดง เวลาอดีต

¹Otto Jespersen, A Modern English Grammar..., p. 2.

ประเภทที่ 2 รูปทางไวยากรณ์ไม่ตรงกับความหมาย
ตัวอย่าง

The train leaves tomorrow.

รูปคำกริยา แสดง ปัจจุบันกาล
ความหมาย แสดง เวลาอนาคต

I wish I had enough money.

รูปคำกริยา แสดง อดีตกาล
ความหมาย แสดง เวลาปัจจุบัน

It is time he went to bed.

รูปคำกริยา แสดง อดีตกาล
ความหมาย แสดง เวลาอนาคต

ฯลฯ

ดังนั้นจึงอาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า กาลและเวลาแตกต่างกันในแง่ที่กาลเป็นเรื่องของไวยากรณ์ในภาษา ส่วนเวลาเป็นเรื่องของความหมายโดยทั้งกาลและเวลามีความสัมพันธ์กันในแง่ที่เวลาจะแสดงออกมาในภาษาได้ด้วยกาล กาลจะเป็นเครื่องแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเวลาของเหตุการณ์กับเวลาที่ผู้พูดถึงเหตุการณ์นั้น

3.2.3 การณ์ลักษณะ (Aspect)

ลักษณะไวยากรณ์ที่สำคัญลักษณะหนึ่งของภาษาต่าง ๆ คือ การณ์ลักษณะ นิตยา-ภาวะวรรณ ไก่ให้คำอธิบายไว้ว่า "Aspect indicates "how" the event takes place"¹

¹Nitaya Kanchanawan, "Expression for Time in the Thai verb and its Application to Thai-English Machine Translation", The University of Texas at Austin. Ph.D. Dissertation, 1978.

ในที่นี้อาจจะอธิบายได้ว่า การณ์ลักษณะจะแสดงว่าเหตุการณ์นั้น ๆ เกิดในลักษณะ
อย่างไร เช่น กำลังดำเนินอยู่ ดำเนินต่อเนื่อง และอื่น ๆ อีก

การณ์ลักษณะต้องปรากฏร่วมกับกาลเสมอโดยปรากฏร่วมกับกาลใดกาลหนึ่งได้
การณ์ลักษณะที่ปรากฏร่วมกับกาลใดนี้สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทตามลักษณะทางไวยากรณ์
คือ การณ์ลักษณะที่มีรูปปรากฏในภาษา (Marked aspect) และการณ์ลักษณะที่ไม่มีรูปปรากฏ
ในภาษา (Unmarked aspect) เมื่อการณ์ลักษณะทั้ง 2 ประเภทนี้ปรากฏร่วมกับกาลใดก็
จะแสดงลักษณะของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในกาลนั้น ๆ ว่ามีลักษณะอย่างไร ดังเช่น การณ์ลักษณะที่
กำลังดำเนินอยู่ซึ่งเป็นการณ์ลักษณะประเภทที่มีรูปปรากฏในภาษา เมื่อเกิดร่วมกับปัจจุบันกาลก็จะ
แสดงเหตุการณ์ที่กำลังดำเนินอยู่ในปัจจุบัน และการณ์ลักษณะที่เกิดร่วมกับการพูดซึ่งเป็นการณ์
ลักษณะประเภทที่ไม่มีรูปปรากฏในภาษาเมื่อเกิดกับปัจจุบันกาลจะแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นใน
เวลาเดียวกับที่ผู้พูด ดังจะยกตัวอย่างให้เห็นทั้งในภาษาอังกฤษและภาษาไทย ดังนี้ คือ

การณ์ลักษณะที่กำลังดำเนินอยู่

ตัวอย่าง

ภาษาอังกฤษ : He is playing the piano now.

ภาษาไทย : เขากำลังเล่นเปียโนอยู่ตอนนี้

รูปที่ปรากฏในภาษา คือ รูป "Be_ing" ในภาษาอังกฤษ และรูป "กำลัง" กับ "อยู่" ใน
ภาษาไทย

การณ์ลักษณะที่เกิดร่วมกับการพูด

ตัวอย่าง

ภาษาอังกฤษ : He passes the ball to the goal-keeper.

ภาษาไทย : เขาส่งลูก (บอล) ให้ผู้รักษาประตู

การณ์ลักษณะชนิดนี้ไม่มีรูปปรากฏในภาษา

3.2.4 ปัจจุบันกาล (Present tense)

ปัจจุบันกาล หมายถึงวิธีการทางภาษาที่ใช้แสดงเวลาปัจจุบันที่มีเหตุการณ์เกิดขึ้น ซึ่งคำว่าเวลาปัจจุบันในที่นี้อาจจะหมายถึงเฉพาะช่วงเวลาที่ยาวสั้น เช่น ขณะเดียวกับที่ผู้พูดพูด หรืออาจจะหมายถึงช่วงเวลาที่ยาวนานกว่านี้ก็ได้ เช่น เป็นวัน เป็นเดือน หรือเป็นปี ซึ่งถือว่าเป็นเวลาปัจจุบันตามความคิดของผู้พูด เวลาปัจจุบันนี้ เอฟ. อาร์. พาลเมอร์ (F.R. Palmer) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า "เวลาปัจจุบันคือ ช่วงระยะเวลาใด ๆ ก็ได้ที่อาจจะสั้น ยาว หรือตลอดไป"¹

นอกจากนี้ ออทโท เจสเปอร์สัน (Otto Jespersen) ยังได้ให้ความหมายของเวลาปัจจุบันไว้ในทำนองที่คล้ายกันดังนี้ คือ "ในทางปฏิบัติ คำว่า "เดี๋ยวนี้" หมายถึงเวลาที่มีระยะเวลาอันพอสมควร ซึ่งช่วงความยาวของเวลานั้นจะเปลี่ยนแปลงไปได้มากตามสภาวะแวดล้อมต่าง ๆ"²

ปัจจุบันกาลจะต้องมีการณ์ลักษณะทั้งที่ปรากฏและไม่ปรากฏรูปในภาษาเกิดร่วมด้วยเสมอ และการณ์ลักษณะจะเป็นตัวกำหนดแบ่งย่อยความหมายของปัจจุบันกาลออกเป็นชนิดต่าง ๆ ได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ F.R. Palmer, A Linguistic Study of the English Verb (London : Longman Green and Co., Ltd., 1965), p. 69.

² Otto Jespersen, The Philosophy of Grammar (New York : W.W. Norton & Company Inc., 1965), p. 258.